

רבי שמואל בר נחמני אמר: שחשדוהו מאשת איש! (38)

הגמרא דנה בשני הפירושים הללו:

בשלמא למאן דאמר שחשדוהו מזונה, לפי רבי אלעזר המפרש שכרו "שוחה" הכוונה שחשדוהו מזונה, מובן הדבר, שכן היינו, לפי שמצאנו כתוב לשון "שוחה" לגבי זונה, **דכתיב "כי שוחה עמוקה זונה"** [משלי כג]. **אלא למאן דאמר**, לפי רבי שמואל, המפרש שחשדוהו מאשת איש, **מאי שוחה? מנלן** שאשת איש קרויה שוחה? (39)

משיבה הגמרא: **אטו אשת איש מי נפקא מכלל זונה?** וכי "אשת איש" אינה נחשבת בכלל "זונה", וממילא אף היא בכלל "כי שוחה עמוקה זונה".

הגמרא מקשה לרבי אלעזר:

בשלמא למאן דאמר [רבי שמואל]

שחשדוהו לירמיה מאשת איש, היינו **דכתיב**, מובן המשך הדברים שאמר ירמיה "ואתה ה' ידעת את כל עצתם עלי למות", שיועצים עליו להמיתו, כי חשדוהו באיסור אשת איש שיש בה עונש מות. **אלא למאן דאמר**, אבל לפי רבי אלעזר שחשדוהו **מזונה**, **מאי "למות"**? מה יעצו עליו להמיתו, הרי על אף שהיה כהן, אין חיוב מיתה על שנושא זונה פנויה.

משיבה הגמרא:

שהשליכוהו לבאר טיט, מלבד שחשדוהו מזונה, רצו להמיתו והשליכוהו לבאר טיט, ועל זה אמר "עצתם עלי למות". (40)

הגמרא דורשת את המשך דברי ירמיהו:

דרש רבא: מאי דכתיב, מה פירוש הדברים שאמר ירמיהו לפני ה' על אנשי ענתות: [ירמיהו שם] "ויהיו מוכשלים לפניך, בעת אפך עשה בהם"?

40. ומבאר בכן יהודיע שלא רצו להמיתו בידים אלא השליכוהו לבאר טיט שמוכרח שימות אם ישאר שם, וזו היא העצה לסבב לו מיתה ולא ימיתוהו בידים.

והמהרש"א בח"א הקשה, אם השליכוהו לבאר טיט, למה לא נפרש ש"כי כרו שוחה" הכוונה שהשליכוהו לשוחה, שהיא בור ומנא לן שחשדוהו מזונה? ומתוך, כיון דכתיב "שוחה ללכדני, ופחים", שאינו אלא כצד דבר מחיים במצודה, משמע ליה דלא קאי אבור טיט שהיה בו כדי להמית כדכתיב "עלי למות", אבל לענין זונה ואשת איש שפיר קאמר "ללכדני ופחים", כדכתיב "אשר הם מצודים וחרמים" [ולפי המהרש"א משמע לא כבן יהודיע אלא שהבור ממית].

38. כבן יהודיע תמה, איך יפטירו בשפה על נביא ה' כדבר זה, ומבאר שהוציאו לעז על אשתו שאביה קיבל קידושין בה מאחר בהיותה קטנה ואח"כ מת אביה ונתקדשה לו.

וראה במהר"ל בחידושי אגדות שמפרש, שהרשעים היו חושדים שאינו באמת מתנבא אלא שיש לו דביקות בכח חיזוני, ולמאן דאמר שחשדוהו מזונה, רצה לומר, שחשדוהו שהיה דבק במדרגה שאינה מיוחדת לו, כמו זונה שאינה מיוחדת לו, ולמאן דאמר חשדוהו מאשת איש, היינו שחשדוהו שיש לו דביקות במדרגה שאינה ראויה לו לגמרי. ראה שם.

39. כלומר, היכן נרמזה אשת איש במילה שוחה? [על פי פי' הרי"ף על עין יעקב].